

Avstrija hoče ostati izven politike paktov

Državni tajnik Kreisky je dal radio-intervju

Državni tajnik v zunanjem ministrstvu dr. Bruno Kreisky je preko radia odgovoril na več vprašanj, ki so mu jih postavili domači in tuji novinarji.

K vprašanju avstrijske državne pogodbe je dejal, da mu niso znani nikakršni konkretni pogoji za nadaljevanje tozadevnih pogajanj tekom prihodnjega poletja in da v doglednem času ni pričakovati zanimivih zunanjepolitičnih razgovorov ali pa potovanja zunanjega ministra ali državnega tajnika v inozemstvo. Svetovna politika je zasenčena z velikimi odločilnimi dogodki v Parizu in Bonnu. To pa ni ugoden čas za zunanjepolitično dejavnost države, ki ni udeležena pri teh pogajanjih.

O pariških pogodbah je dr. Kreisky dejal, da se Avstrije ne tičejo. »Že v Berlinu smo povedali in povemo vedno spet, da nočemo skleniti nikakršnega pakta«, je dejal ter v podkrepitev tega stališča opozoril na zemljepisno lego Avstrije.

Glede odnosov med Avstrijo in Sovjetsko zvezo je omenil aretacijo Sokolovskega in sovjetsko zadržanje napram avstrijski vladi decembra v Aliiranem svetu, kar po njegovem mnenju ni primerno za razvoj odnošajev zaupanja.

O zakonu, ki ga pripravlja bonnski

parlament v zvezi z vprašanjem državljanstva Avstrijcev v Zapadni Nemčiji, je dr. Kreisky dejal, da obstoja vtis, da polagajo v Bonnu veliko važnost na upoštevanje avstrijskega stališča. Glede »nemške imovine« v Avstriji pa so znane avstrijske protizahteve, ki obsegajo zlasti devizne zaloge stare Narodne banke, premoženje Avstrijcev v inozemstvu in pre-

moženje zavodov za socialno zavarovanje.

Državni tajnik se je izrekel za to, da bi zvezna vlada podprla potovanje delegacije zveze industrijcev v Peking, češ, da si Avstrija držav, s katerimi trguje, ne more izbirati po njihovih političnih režimih. Navezovanje gospodarskih stikov ne pomeni manifestacije za kakršen koli politični režim.

Amerika zaostruje položaj na Daljnem vzhodu

V zadnjem času spet bolj napeti položaj med LR Kitajsko in ostanki Čang-kajškovih sil na Formozu in drugih otokih vzdolž kitajske obale, ki se odraža v pogostejših spopadih na otokih v neposredni bližini obale (kakor smo zadnjič poročali, je enega izmed teh otokov z uspešno akcijo zavzela kitajska ljudska vojska) in v obojestranskih pojačenih letalskih napadih, se je minuli ponedeljek še bolj zaostril, ko je predsednik ZDA Eisenhower zahteval od ameriškega kongresa posebna pooblastila za morebitno vojaško intervencijo v sporu med nacionalistično in Ljudsko republiko Kitajsko.

Predsednik ZDA Eisenhower je naslovil na ameriški kongres poslanico, v kateri zahteva, naj mu kongres dovoli uporabo oboroženih sil za obrambo Formoze in otočja Pescadores, ki leži v morskem ožju med obalo celinske Kitajske in otokom Formozo. V ostalem pa gre predvsem za pomoč, ki jo naj nudi ameriška mornarica Čang-kajškovim četam pri evakuaciji

nekaterih otokov. Pri tem ni izključeno, da pride v oborožen stik s silami LR Kitajske.

VII. oddelek ameriške vojne mornarice je že doslej imel nalogo braniti Formozo pred napadom, vendar je ta naloga temeljila le na svoječasnem ukazu predsednika Trumana brez odobritve kongresa. V sedanjem napetejšem položaju pa si je ho-

Moskva z vsemi sredstvi proti pariškemu sklepu

Po ponudbi normalizacije odnosov z Bonnsko vlado še ukinitev vojnega stanja med Nemčijo in Sovjetsko zvezo

Po brezuspešnih akcijah sovjetske vlade proti uresničitvi pariških sklepov — glede vključitve Zapadne Nemčije v evropski obrambni sistem in glede njene oborožitve — je sedaj krenila v drugo smer. Ker niso bili učinkoviti sovjetski grožnji Franciji in Veliki Britaniji, da bo razveljavila prijateljske pogodbe z njima, če njuna parlamenta ratificirata pariške sklepe, se Moskva v zadnjem času obrača neposredno na Zapadno Nemčijo. S tem hoče zlasti izkoristiti nekatera nesoglasja med Adenauerjem in francoskim ministrskim predsednikom Mendes-Franceom v zvezi s kontrolo oborožitve in vojne industrije, ki so prišla do izraza tudi na sestanku obeh državnikov v Baden-Badenu pred dva tedna, pa čeprav so ta sestanek uradno označili kot uspeh. Na drugi strani pa Moskva računa predvsem na močne sile v Zapadni Nemčiji sami, ki so proti pariškemu sklepu ali vsaj za ponovne razgovore velikih štirih o Nemčiji pred njihovo ratifikacijo.

Sovjetska vlada se je prvič obrnila neposredno na Zapadno Nemčijo dne 15. januarja t. l. s predlogom o splošnih svobodnih volitvah v vsej Nemčiji in o možnosti normalizacije diplomatskih odnosov med Moskvo in Bonnon.

Izjavila pa je obenem, da bi bili vsi tozadevni razgovori brez pomena po ratifikaciji pariških sklepov. Ta slednja postavka je sovjetskemu koraku ponovno dala videz zgolj propagandne akcije, čeprav je v njem nekaj novih momentov, ki bi jih mogli izkoristiti i Nemci i zapadne velesile za približanje k rešitvi nemškega vprašanja. Ta Sovjetski predlog je bil odklonjen kakor vsi prejšnji slični predlogi. Adenauer je dejal, da se Zapadna Nemčija ne more odreči pomoči ostalih držav Atlantskega pakta pri naporih za združitev Nemčije, kar pomeni, da je slej ko prej proti vsakršnim razgovorom s Sovjetsko zvezo pred ratifikacijo pariških sklepov. Glede diplomatskih odnosov pa zavračajo sovjetski predlog tudi nemški socialisti, kajti to bi pomenilo priznanje Vzhodnonemške vlade in s tem dejstva razkosane Nemčije tudi v bodoče.

Predsednik zapadnonemške socialdemokratske stranke Erich Ollenhauer je v zvezi s sovjetskim predlogom o vsenemških svobodnih volitvah naslovil na kanclerja Adenauerja pismo, v katerem postavlja uradno zahtevo nemških socialistov, naj kancler nemudoma ukrene korake, da bi prišlo do tozadevnih razgovorov s Sovjetsko zvezo še pred ratifikacijo pariških sklepov ter poudaril, da je združitev Nemčije za nemški narod prven-

stveni cilj, za katerega doseg je treba izkoristiti vse možnosti, torej tudi zadnji sovjetski predlog.

Celo v vrstah bonnske koalicije so menja deljena. Zlasti svobodni demokrati oklevajo med upoštevanjem in neupoštevanjem sovjetskega predloga.

Ko je sovjetska vlada videla učinek tega svojega predloga, je šla minuli torek še en korak dalje. Z odlokom prezidija vrhovnega sovjeta je ukinila vojno stanje z Nemčijo ter s tem prehitela zapadne sile. Čeprav so s tem odlokom ukinjene tudi vse dosedanje omejitve za nemške državljane, si Sovjetska zveza navzlic ukinjenega vojnega stanja vendar še za naprej pridržuje pravice in dolžnosti, ki jih je prevzela s štiristranskimi sporazumi zlasti na Jalti in v Potsdamu. Posebej je poudarjeno, da velja odlok tako za Nem-

ško demokratično republiko (Vzhodno Nemčijo) kakor za Nemško zvezno republiko (Zapadno Nemčijo).

V političnih krogih malone vsega sveta cenijo, da je sovjetski odlok o ukinitvi vojnega stanja slednji, najučinkovitejši poskus onemogočiti uresničenje pariških sporazumov. V kolikor bo uspešen, danes še ni mogoče preceiniti. Vsekakor je Bonnska vlada v svojem uradnem stališču, ki je bilo objavljeno v sredo, sovjetski ukrep sicer pozdravila, a takoj tudi izrazila svoje pomisleke, baš zaradi tega, ker si Sovjetska zveza pridržuje pravice, izvirajoče iz prejšnjih zavezniških sporazumov. S hkrati izraženim pričakovanjem, da bo Sovjetska zveza sedaj končno vrnila vse vojne in civilne ujetnike, skuša Adenauer vsej stvari odločiti proti pariškemu sporazumu naperjeno ost in jo speljati na drugi tir. Kolikor s takim manevrom koristi ali škoduje interesom nemškega naroda, bodo morda pokazali že naslednji dnevi in tedni.

Po svojem sestanku v Baden-Badenu sta zapadnonemški kancler Adenauer in francoski ministrski predsednik Mendes-France priredila skupno tiskovno konferenco, na kateri sta označila svoj sestanek kot uspeh. (AND)

Predsednik FLRJ bo obiskal tudi Francijo

Proti koncu minulega tedna je predstavnik francoskega veleposlaništva v Beogradu des Roziers o priložnosti sestanka z namestnikom državnega tajnika za zunanje zadeve dr. Beblerjem sporočil, da predsednik francoske republike Rene Coty vabi maršala Tita na uradni obisk v Pariz.

Vest o francoskem povabilu so v Jugoslaviji z zadovoljstvom sprejeli; poudarjajo, da je pomemben prispevek h krepitvi evropskega sodelovanja. Medtem je agencija Tanjug javila, da je bil maršal Tito, ki se je tedaj še nahajal v južni Indiji, takoj obveščen o povabilu in da ga je tudi že sprejel. Točni datum obiska bodo določili šele, ko se bo maršal Tito sredi februarja vrnil v Beograd.

tel Eisenhower zagotoviti pristanek ljudskih predstavnikov, da to nalogo ameriških čet razširi.

V tork je ameriški kongres dejansko sprejel z veliko večino resolucijo, ki daje predsedniku Eisenhowerju zahtevana pooblastila. Kakor poročajo, so bili pred glasovanjem vsi kongresni poslanci opozorjeni na dejstvo, da se resolucija zelo približuje ameriški vojni napovedi LR Kitajske. Ugotavljajo tudi, da je oblika resolucije taka, da ne omejuje pravice predsednika ukazati tudi uporabo atomskega orožja, če bi šlo za res.

Čeprav v Ameriki sami zatrjujejo, da je ukrep predsednika namenjen samo ohraniti miru na Daljnem vzhodu, namreč v smislu, da si ob takem položaju LR Kitajska ne bo upala »nadaljevati osvoboditev vsega kitajskega ozemlja, h kateremu spadajo tudi Formoza in ostali otoki v bližini obale«, kar vlada v Pekingju slej ko prej postavlja za svoj cilj, je vendar treba ceniti v ameriškem kongresu izglasovano resolucijo kot odkrito grožnjo s silo, ki samo lahko še bolj zaostrijo itak napeti položaj na Daljnem vzhodu. To zlasti ob dejstvu, da je ministrski predsednik LR Kitajske Ču En Laj odklonil sleherno vmešavanje tudi OZN in Varnostnega sveta, predvsem pa Amerike v »spopad z izdajalsko kliko Čang-kajška«, ki jo označujevo kot izključno notranje-kitajsko zadevo. Vsako intervencijo bi LR Kitajska smatrala za kršitev kitajskega ozemlja.

Mednarodna organizacija dela za sodelovanje evropskih držav

V Ženevi se je v ponedeljek začela evropska regionalna konferenca Mednarodne organizacije dela. Na konferenci, ki bo trajala do 5. februarja, sodelujejo predstavniki vlad, delavcev in delodajalcev 27 evropskih dežel. Razen pregleda gospodarskega in socialnega razvoja evropskih držav v dobi zadnjih 50 let so na dnevnem redu konference razprave o zvišanju in povečanju produktivnosti, o pravični razdelitvi socialnih bremen in dajatev in o pospeševanju tistih industrij, ki so v evropskem gospodarstvu najbolj potrebne in so doslej dosegle največ uspehov.

Predsednik konference, švicarski zastopnik Rubattel, je v svojem govoru zlasti podčrtal potrebo ukrepov za zboljšanje življenske ravni evropskega prebivalstva. Poudaril je, da je povečanje delovne storilnosti eno izmed glavnih sredstev za doseg tega cilja in za nadaljnji razvoj evropskega gospodarstva sploh.

Generalni direktor Mednarodne organizacije dela Morse je v svojem poročilu naglasil važnost ureditve in razširitve evropskega tržišča in povečanja socialnega skrbstva, ki bi lahko zagotovilo večjo storilnost delovnih moči. Zboljšanje gospodarskih in socialnih razmer v Evropi je mogoče deloma doseči na nacionalnem področju, še bolj pa s tesnejšim sodelovanjem evropskih držav.

Kakšna bo bodoča ameriška politika

V zadnjih letih, letih včasih zelo srdite hladne vojne, so Združene države Amerike vedno igrale vlogo »močnega« in se v tem niso nič razlikovale od vodilne sile v nasprotnem svetovnem bloku, Sovjetske zveze. Nepopustljivosti obeh strani je bilo in je deloma še danes pripisati trajanje svetovne napetosti na določeni stopnji.

Medtem je postalo vse jasneje, da bi v današnji atomski dobi pretila pogubna nevarnost vsemu človeštvu in da bi ne bilo ne zmogovalca ne premaganega, ko bi hoteli reševati svetovno napetost s pretvorbo hladne v vročo vojno. Razvoj je privedel do tega, da se je hladna vojna še bolj ohladila in da so ugasnile tudi iskre malih vročih vojn v Koreji in Indokini. Kljub temu pa nihče izmed velikih še ni storil koraka naprej. Še so medsebojna sumničenja in podtikavanja, še vlada strah drugega pred drugim, še je nezaupanje osnova v odnosih med velikimi.

To negotovost najbolje odraža zadržane odgovornih ameriških politikov v zadnjem času, predvsem noveletna poslanka predsednika Eisenhowerja. Iz nje izhaja, da so ZDA vlogo »močnega« zamenjale s previdnostjo, s taktiziranjem na vse strani. Ni več slišati bojevitih gesel o »osvoboditvi« narodov, ki so pod sovjetskim vplivom, pritiskom in nadzorstvom. Vse več govore o »omejevanju«, ki naj po eni strani samo zajeti širjenje vpliva Sovjetske zveze, katerega se v Evropi že skoraj ni več treba bati, ter vpliva mlade LR Kitajske na Daljnem vzhodu, ki ga bo vsekakor težje obrzdati, na drugi strani pa le vključuje nekako priznanje danega svetovnega položaja. Eno je v tem, da zmernejši elementi v ZDA, ki sicer danes niso vplivni, celo že resno razmišljajo o neizbežnosti priznanja Kitajske. Najnovejši predlogi, da bi dosegli premirje med Čangkajškom na Formozi in LR Kitajsko, brez dvoma tudi merijo v to smer.

Čeprav svet ob takih znakih lahko pričakuje, da se mednarodna napetost vsaj ne bo zaostri, pa vendar še ni na mestu brezmejni optimizem. Amerika je namreč tudi — poleg napovedim miroljubnejše politike zlasti v Eisenhowerjevi noveletni poslanci in drugih njegovih izjavah zadnjega časa — povečala vojaško postavko za prihodnje leto, je te dni ponovno poudarila svojo pripravljenost, z vsemi sredstvi pomagati Čangkajšku proti »osvoboditvi« Formoze, ki jo slej ko prej navaja kot svoj cilj Kitajska itd.

Glede Evrope velikih sprememb v bodoči ameriški politiki ni pričakovati. S sklenitvijo pariških sporazumov je zaenkrat dosegla, kar je doseči hotela; zdaj le

še nestrpno čaka, da bodo vse prizadete države te sklepe čimprej odobrile. Edino pobuda francoskega premiera Mendesa-Francea za ustanovitev oborožitvene skupnosti s kontrolnimi pravicami nad oboroževanjem in vojno industrijo ameriškim strategom ne vre v račun, ker bi želeli nemoteno, hitro nemško oborožitev. Nadejajo se namreč, da bodo morebitni razgovori s Sovjetsko zvezo o zmanjšanju medsebojnih napetosti, lahko uspešni samo in šele, ko bo do konca skovana evropska enotnost, v katere okviru bo tudi nova nemška vojska že stala na nogah.

Nekoliko gibčnosti pa bo morala evropska politika ZDA vendar dokazati, če bo hotela obdržati zase simpatije vseh

držav evropske skupnosti, kajti zlasti Francozi, in tudi Angleži — Zapadnonemški socialdemokrati pa sploh — stremijo za razgovori z Vzhodom vsaj takoj po odobritvi pariških sporazumov, torej, ko bo nova zapadnonemška vojska sicer že pravnomočno odobrena a še ne povsem uresničena.

Od skladnosti med nedavnimi napovedmi o bodoči ameriški politiki in njenim dejanskim izvajanjem na miroljubnejših temeljih ter od skladnosti med njenimi načrti in uspehi bo v veliki meri odvisen bližnji razvoj svetovnopoličnih odnosov, pa tudi ugled današnjih vodilnih ameriških politikov.

Predsednik ZDA Dwight Eisenhower med svojim poročilom o položaju, ki ga je podal po običaju pred obema domovoma ameriškega kongresa. Zlasti je pozival demokratsko večino, naj podpre njegovo politiko. Na sliki za Eisenhowerjem podpredsednik Nixon (AND/INP)

Amerika še ne more znižati davkov

Proračun za leto 1955/56, ki ga je pred kratkim predložil predsednik ZDA Eisenhower ameriškem kongresu, še vedno ni uravnovešen, marveč izkazuje deficit, ki pa se je v primerjavi z lanskim letom zmanjšal za 4 milijard na 1,4 milijarde dolarjev. Eisenhower je dejal, da v tem letu še ni mogoče znižati davkov, da pa se bo to zgodilo prihodnje leto, ko bodo spet predsedniške volitve.

Nemško sodišče obsodilo nacističnega zločinca

Porotno sodišče v Münchenu je obsodilo bivšega namestnika komandanta koncentracijskega taborišča Dachau, Egona Zilla, na dosmrtno in petnajsetletno ječo. Zill, ki so ga izsledili šele leta 1953 v Hamburgu, je po ugotovitvi sodišča sodeloval v Dachau in pozneje kot komandant koncentracijskega taborišča Natzweiler v Alzaciji pri umorih, izsiljeval od zapornikov priznanja ter zakrivil nad njimi telesne poškodbe, ki so povzročile njihovo smrt. V utemeljitvi obsodbe je predsednik sodišča poudaril, da je Zill uporabljal načine mučenja, kakršnih niso uporabljali niti v srednjem veku.

Milijon delavcev je stavkalo v Zapadni Nemčiji

Düsseldorf. — Od minule sobote na nedeljo je v Porurju izvršilo 24-urno protestno stavko skoro milijon kovinarjev, rudarjev in nameščencev v rudniških upravah. Na stavko so pozvali sindikati, ker je neki direktor rudniškega koncerna izjavil, da je pravica do delavskega soodločanja v obratih sad sindikalnega pritiska iz tistih časov, ko državna oblast še ni bila utrjena, in da je to pravico treba spet odpraviti. Delavci so se pozivu na stavko malone polnoštevilno odzvali. Stavka je potekala mirno, brez znatnih incidentov.

Doklade za kmetijsko zbornico nameravajo zvišati na 150%

Kmetijska zbornica je predstavnica lastnikov in najemnikov kmetijskih obratov. Njena dolžnost je, da nasproti državi zastopa njihove koristi, da pospešuje kmetijsko proizvodnjo in da skrbi za dvig življenjske ravni na vasi, neglede na velikost kmetije in pripadnost kmetovalca. Lastniki in najemniki kmetijskih obratov pa so dolžni svojo zbornico vzdrževati in plačujejo v ta namen z zemljiškim davkom posebne doklade za Kmetijsko zbornico. Višino teh doklad določijo vsako leto sproti najvišji organ zbornice, to je občni zbor 24 izvoljenih zborničnih svetnikov. Njemu predložita v razpravo vsako leto prezidij in zbornični urad svoj proračun ter višino doklad za pokritje izdatkov.

Od leta 1952 naprej je vsak koroški kmetovalec plačeval doklade za Kmetijsko zbornico v višini 125% od osnovne mere za zemljiški davek. Predlog proračuna za leto 1955 pa predvideva zvišanje na 150% in sicer 125% za kritje rednega in 25% za kritje izrednega proračuna.

V zborničnih uradih 160 ljudi položaj podeželja pa vedno težji

Že pri obravnavanju proračuna za leto 1954 so zbornični svetniki Ogris, Dimpelnik in drugi kritizirali, da proračun ni upošteval potrebe štednje v zbornici, ki jo zahteva vedno težji položaj družinskih kmečkih obratov na Koroškem. Zato je naravnost neverjetno, da predlaga zbornični urad za leto 1955 še višji proračun. Redni proračun sam, ki obsega samo plače in mezde dela uslužbencev ter stvarne stroške zborničnega poslovanja, znaša 4,5 milij. šilingov. Od tega zneska greca. 3 milij. šilingov za stvarne stroške zborničnega poslovanja. Okroglo poldrug milijon pa je določen za plače prezidiju zbornice in načelnikom okrajnih kmečkih zbornic ter 53 aktivnim uslužbencem. Zbornica pa ima več uslužbencev. Za plače in potrošnjo 71 nadaljnjih uslužbencev, ki so zaposleni na sektorju za pospeševanje kmetijstva, je odobrilo koroški deželni zbor znesek 3 milijonov šilingov, kar pomeni, da prejema zbornica za te uslužbenca plačo od deželne vla-

de. Poleg teh 124 uslužbencev pa ima zbornica nameščenih več kot 30 gospodarskih svetovalcev (Wirtschaftsberater), ki stanejo zbornico nadaljnih 918.000 šilingov, za kar pa dobi od kmet. ministrstva prispevek 510.000 šil.

Okoli 160 ljudi torej ima Kmetijska zbornica zaposlenih za zastopstvo kmečkih interesov in za zboljšanje gospodarskega položaja na vasi. In ca. 8 milijonov šilingov bo letos njihovo delo stalo. Od tako širokega aparata zbornice v zadnjih letih pa so družinski kmečki obrati predvsem po Rožu, Zilji, Gurah in Podjuni imeli bore malo koristi. Tudi novi avtomobili, ki jih je poleg starih zbornica v zadnjem letu kupila, niso na kmečkih obratih pokazali ustrezne plodovitosti zborničnega delovanja in pospeševanja kmetijstva. Zato bi bil skrajni čas, da se spremeni sistem dela v zbornici, da se prezidij in zbornični urad namesto sedanjie centralizacije uslužbencev okoli zelenih miz lotita razmestitve zborničnih strokovnjakov in »Beraterjev« na mesta, kjer bje kmečki človek borbo za kruh in obstoj. Na polju raste kmetov pridelek in tam je treba pokazati, kako gnojiti in kaj sejati, da bo uspeh dela boljši. Dokler pa tega ni, tudi ne bi smelo biti višjih zborničnih doklad, ali pa naj jih plačujejo oni, katerim zbornično delovanje neposredno koristi.

Druga postavka, ki proračun po nepotrebnem in čedalje bolj obremenjuje, je vzdrževanje kmetijskih šol po Kmetijski zbornici. Zbornica namreč na svoje stroške vzdržuje gospodarsko šolo Buchhof ter tkalsko šolo in kmetijsko šolo v Kötschach. Poleg teh pa hoče urediti in vzdrževati še kmet. šolo Kucherhof v Celovcu. Ker je vzdrževanje kmetijskih in gospodinjskih šol na splošno stvar dežele in ker noče zbornica podraveljski kmetijski šoli dati nobenega prispevka, bi bilo prav, da tudi omenjene šole prevzame deželna vlada, kar je bilo tudi že večkrat zahtevano na občnem zboru. Slovenski kmetje se ne morejo strinjati, da bi z zborničnimi dokladi vzdrževali omenjene šole, ko zbornica za našo šolo nič ne prispeva.

Kako najti kritje za 5 milijonov dolgov

Prezidij in zbornični urad pa sta pričela tudi razmišljati, kako bi lahko kmete obremenili z dolgovi za namene zbornice. Leta 1953 je občni zbor dovolil zbornici poleg uporabe 25% izrednega proračuna še najetje posojila v višini 1 milij. šilingov za popravilo zbornične hiše v Museumgasse 5, ki so jo pričeli popravljati, ne da bi bil občni zbor seznanjen z obsegom in proračunom popravil niti ne z možnostmi kritja teh stroškov. Šele ko so bila glavna dela na poslopju v teku, je bilo v proračunu za leto 1954 povedano, da bo ureditev poslopja stala 4.200.000 šil. Ta znesek pa je v teku 1 leta narasel na 5 milij. šilingov s še vedno ne pokritim zneskom 3,5 milij. šilingov. Ko še za ta dolg ni najdenega kritja, pa je v proračunu predvideno, naj občni zbor še odobri adaptacijo poslopja bivše kmetijske šole Kucherhof v znesku 1,5 milij. šilingov.

Ob tem proračunu bo moral tudi občni zbor sklepati o najetju posojila v znesku 5 milij. šilingov. To posojilo naj bi se vrnilo v sedmih letih, kar pomeni, da bi šlo skozi 7 let 25% zborničnih doklad za kritje dolga, ki je v svojem bistvu napravljen, ne da bi bil mogel občni zbor pravočasno zavzeti k temu stališče. Čudno pa je pri stvari še to, da v proračunu doslej še niso prišli na dan zneski, ki sta jih obe hiši doslej donášali. Hišo Museumgasse je imel 9 let zasedeno ÖVP, hišo Kucherhof pa zasedbena sila. Hiša v Museumgasse je bila med vojno poškodovana, vsled česar je zbornica dobila za popravilo tudi znatno dotacijo iz fonda za obnovo. Pravica tistega, ki naj za nekoga plača dolgove, je, da tudi zve, koliko dotični res sam lahko plača. Te pravice Kmetijska zbornica koroškim kmetom ne bo mogla odreči.

Po dosedanjem poslovanju zbornice in po predlogu letošnjega proračuna je skrajni čas, da se za gospodarstvo in finance Kmet. zbornice pričnejo prizadeti — in to so vsi kmetje — resno zanimati, ker se sicer lahko zgodi, da bodo skozi desetletja plačevali dolgove, ki so nastali, ne da bi bilo s tem kaj produktivnega napravljenega.

GOSPODARSKI DROBIŽ

Avstrija neodvisna od uvoza sladkorja

Proizvodnjo slarkorja cenijo v Avstriji za leto 1954/55 na 194.000 ton, nasproti 164.000 tonam v prejšnjem letu. Proizvodnja sladkorja presega za okoli 10.000 ton potrebe za kritje domače potrošnje. Po tem stanju proizvodnje bo Avstrija v bodoče neodvisna od uvoza, tembolj, ker so ugodni proizvodni uspehi pobuda za proizvajalce, da razširjajo površino nasadov sladkorne pese.

V minulem letu doslej najvišja proizvodnja opeke

Zaradi obsežne gradbene dejavnosti v minulem letu je avstrijska proizvodnja opeke dosegla doslej najvišjo stopnjo. V tretjem četrtletju 1954 je bila proizvodnja zidne opeke za skoraj 50 odstotkov višja kakor v istem času prejšnjega leta. Opekarne so svoje izdelke vse prodale. Ugodna konjunktura omogoča podjetjem nadaljevanje racionalizacije ter so tudi pomnožila naprave za sušenje.

Porastek hranilnih vlog

Leta 1954 so dosegle avstrijske hranilnice z 1,1 milijarde šilingov hranilnih vlog najvišji porastek od časa valutne reforme. Ob koncu leta je znašalo stanje hranilnih vlog 3,3 milijarde šilingov.

KOLENDAR

Petek, 28. januar: Peter Nol.
Sobota, 29. januar: Frančišek
Nedelja, 30. januar: Martina
Ponedeljek, 31. januar: Peter
Torek, 1. februar: Ignacij
Sreda, 2. februar: Svečnica
Četrtek, 3. februar: Blaž

Bilčovs

Običajno je, da ob zaključku leta se stavljamo statistike o tem in onem. Kakor je za državo ali deželno zanimivo, da ugotavljajo vsako leto gibanje prebivalstva, tako je tudi za občino, ki je po svojem sestavu in delni avtonomnosti državnica v malem, zanimiva ugotovitev, ali je prebivalstvo v minulem letu narastlo ali nazadovalo. V naši občini lahko trdimo, da nas je bilo ob koncu minulega leta več, kakor ob začetku. Poročilo o ljudskem gibanju v naši občini takole izgleda: rojenih je bilo 26 otrok, med temi 9 fantov in 17 deklic. Kakor vidimo, prednjači v naši občini v veliki meri takomenovani nežni spol. Umrla je v minulem letu šest oseb, pet ženskih in en moški. Poročilo se je pri nas pet parov, dve osebi pa izven domače občine.

Kmalu v začetku novega leta sta že umrli pri nas dve osebi. Prva je svoje drage zapustila Marija Rebič, rojena Beguš, p. d. stara Bistrinja na Mali gori. Kmalu za njo pa je preminula Katarina Filipič, p. d. Šimonova v Velinji vesi. Obe pokojnici sta se pred mnogimi leti iz tolminskih hribov priselili v naše kraje. Sloveniki po rodu, sta svojemu ljudstvu ostali zvesti vse življenje. Obema so številni žalni gostje izkazali čast na njuni zadnji poti, pevski zbor pa jima je zapel žalostinke v slovo. Preostalim svojcem naše odkrito sožalje!

Celovec

V Celovcu bodo dodatno določili več ulic za enotirno avtomobilsko vožnjo ter upajo, da bodo s tem ukrepom zmanjšali nevarnosti prometnih nezgod. Poštna in telegrafska direkcija pa namerava opremiti enajst novih javnih telefonskih postaj. Nadalje bodo z imeni označili deset novih cest, ki so v zadnjih letih nastale v novih naselbinah. Ceste bodo imenovali po zaslužnih ljudeh iz znanstva, umetnosti in javnega življenja, med temi bodo eno cesto imenovali po Edisonu, drugo po pesnici Ebner-Eschenbach ter eno po slavnem skladatelju Karl Maria von Weber.

Podgorje pri Št. Jakobu v Rožu

V Ljubljani je na obisku pri svoji hčerki Pavli Mihevc nenadoma preminul Jože Janežič, p. d. Lucmanov stari oče iz Podgorij pri Št. Jakobu v Rožu. Pokojni se je pred prvo svetovno vojno marljivo udeleževal pri slovenskih organizacijah v Št. Jakobu, kakor v prosvetnem društvu, pri hranilnici in posojilnici, mlekarski zadrugi, pri slovenski požarni brambi in poleg tega tudi v občinskem gospodarstvu. Sodeloval je tudi pri gradnji Narodnega doma v Št. Jakobu in šole v Št. Petru. Zaradi svoje narodne dejavnosti se je moral po plebiscitu preseliti v Jugoslavijo, kjer je preživel mnogo let.

K zadnjemu počitku so ga spremili koroški rojaki in številni njegovi znanici iz Slovenije. Koroški pevci so mu pod vodstvom pevovodje Hanzija Novaka zapeli v slovo pesem »N'mav čez izaro«, dr. Julij Felaher pa se je v imenu Korošcev z govorom poslovil od pokojnega.

Libučje-Šmarjeta

V četrtek minulega tedna se je ponesrečil Ferdinand Broman, p. d. Ciglar v Spodnjih Libučah. Ciglar nikoli ni mogel biti brez dela, čeprav je že precej v letih. Za svoja leta pa je še izredno pri sebi in je tudi omenjeni dan vpregel svojega konja in se z vprego namenil k Jurju v Šmarjeto, kjer gospodarji njegov sin Zepelj. Vsedel se je na voz in komaj je dospel na Makov klanec, je pribrel nasproti traktor. Zaradi traktorja se je konj nenadoma splašil, kar je bilo tembolj nepričakovano, ker konj ni ravno mlad ter je vaje ceste in vozil. Konj je z vprego zdrvel v cestni jarek, Broman pa je padel z voza ter se je občutno ponesrečil, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Želimo, da bi Ciglarja v bolnišnici kmalu ozdrali, da bi se mogel čimprej spet vrniti med svoje.

Po naši zemlji

Malošče so dale zgled na področju ljudsko-prosvetnega dela

Letošnje leto so v beljaškem okraju na področju prosvetne dejavnosti kar dobro začeli, saj so imeli kulturne prireditve že kar v prvi polovici meseca januarja, ko so se prosvetaši iz Malošč odločili za gostovanje v Ločah in na Brnci. V požrtvovalnem prizadevanju so pod vodstvom Jožeta naštudirali igro »Logarjevi sinovi« ter jo z velikim uspehom uprizorili na praznik treh kraljev pri Pušniku v Ločah in naslednjo nedeljo pri Prangarju v Zmotičah. Polni dvorani pri obeh prireditvah zgovorno pričata, da si naše ljudstvo tudi v teh krajih želi videti slovensko igro in slišati slovensko besedo, da hoče tudi v bodoče biti tesno povezano z našim slovenskim ljudsko-prosvetnim udejstovanjem.

Če hočemo spregovoriti nekaj besed o vsebini igre, bi lahko dejali, da se nam igra kot taka po eni strani morda zdi nekoliko tuja ali pa vsaj več ali manj odmaknjena pristno našemu življenju na vasi zaradi tega, ker prikazuje dogodke v družini gozdarja. Ravno pri temu in pri njemu sorodnih poklicih namreč je v naših krajih že stara resnica, da imamo z njimi v narodnostnem pogledu žal le prepogosto slabe izkušnje, zaradi katerih so nam — čeprav vsaj deloma tudi neupravičeno — postali na splošno nekako tuji in hladni. Poudariti pa je treba, da nam je igra po drugi strani kljub temu spet zelo domača, saj je njena vsebina v marsičem podobna tudi našemu vaškemu ži-

tju in bitju ter bi njeno dogajanje in njegove osebe prav lahko predstavili v marsikatero našo vas. Odprto ostane le vprašanje, če bi se tudi v takem primeru izteklo tako dobro kot v igri, kjer vaški učitelj po raznih zapletljajih, pri katerih igra pomembno vlogo rivalstvo med Logarjevima sinovoma Romanom in Slavkom za

Igralska skupina z Malošč

ljubezen sestrice Anice, kvitira srečni izid vaše drame z besedami »Mir ljudem na zemlji!« — morda ne samo za to, ker se dogajanje igre zaključuje ravno na božični večer.

O posameznih vlogah in njihovih nosilcih ni treba še posebej govoriti, saj so vsi — pa naj so potem igrali vlogo Logarja, njegove žene Cirile, sinov študenta Romana in lovca Slavka, sestrične Anice, vaškega učitelja, Logarjevega gozdnega delavca Andreja, ali pa divjega lovca — brez izjeme po letih sicer mladi, po izku-

Gorenjski kvartet na Radišah in na Brnci

Priljubljeni Gorenjski kvartet se je po naporni noči, ko je v največje zadovoljstvo množice neutrudno sodeloval s svojimi živahnimi godbenimi prispevki na prireditvi »Slovenski ples«, odzval povabilu Slovenskih prosvetnih društev v dveh vaseh na našem podeželju. Na Radišah in na Brnci so bili tako srečni, da so mogli pozdraviti v svoji sredi vedro četvorico in se nekaj časa veseliti njene navzočnosti. Prav tako sta imenovana kraja obiskala tudi solistka Danica Filipičeva in solist France Koren, ki sta si s svojim dovršenim in domačim petjem, že davno osvojila simpatije naših ljudi.

Pot na Radiše je bila utrudljiva, toda pokrajinska lepota in lep razgled v krasen zimski dan sta jih že precej odškodovala za napore, še bolj pa so se jim oddolžili hvaležni Radišani, ki so jih sprejeli kot svoje med svojimi. Z odličnimi ljudsko-umetniškimi muzikalnimi točkami in izbornim petjem so si dragi gostje tudi na mah osvojili vrle Radišane, ki jim je bilo kar toplo pri srcu ob sprejemanju tolikega užitka. Le prekmalu je minul čas in gostje so se morali posloviti, toda pustili so na Radišah najboljše vtise in lep spomin.

Isti večer so se zbirali pri Kovaču na Brnci vaščani in okoličani ter so nestrpno pričakovali napovedani obisk kvarteta. Na Brnci je bilo vse na nogah, čeprav jim kvartet ni neznan, vendar ga vsak želi vedno še in še slišati. Nobeno čudo ni bilo, da so bili tudi na tej prireditvi poslušalci nad vse navdušeni ter so z največjo hvaležnostjo in radostjo vsrkavali vase predvajani muzikalni in pevski spored. Nikakor se ni poznalo, da bi bili

Žrelec

Štirinpetdesetletnemu kmečkemu delavcu Andreju Preslu z Dvorca se je pripetila občutna delovna nesreča. Pri žaganju drv mu je odrezalo tri prste na levi roki.

njah pa stari igralci, ki so že pogostokrat stali na društvenem odru in igrali različne vloge v vseh mogočih igrah. Zato je razumljivo, da so tudi tokrat kot pravi kolektiv uspešno izvedli svojo nalogo ter v zadovoljstvo vseh številnih gledalcev — tako v Ločah kakor na Brnci — doživeto in globoko občuteno izoblikovali posamezne tipe in celotno dogajanje igre. V isti kolektiv razumljivo spadata tudi Pepi in Danilo, ki sta izvajala muzikalni vložek v petem dejanju ter s svojim igranjem zabavala občinstvo tudi v posameznih odmorih.

Ljubitelji naše prosvetne dejavnosti v Ločah in na Brnci se tem potom pristrčno zahvaljujejo slovenskemu prosvetnemu društvu v Maloščah, ki jim je z gostovanjem svoje igralske skupine nudilo toliko kulturno-umetniškega užitka ter mu želi, da bi tudi v bodoče uspešno vršilo svojo visoko ljudsko-prosvetno poslanstvo.

Kolikar smo zvedeli, so prosvetaši v Maloščah že spet pridno na delu, toda o svojih načrtih nočejo preveč govoriti. Zato moremo za danes povedati le toliko, da bodo verjetno za pust naštudirali neko veseloigro. Pa ne samo igralska skupina tudi pevski zbor se ukvarja z načrti za posebno pevsko prireditev spomladi enkrat, na katero pa bi nujno želeli pritegniti še znani »Gorenjski kvartet«, kateri je močno priljubljen tudi v Maloščah in okolici.

Naj bi bilo plodno delovanje prosvetašev v Maloščah za zgled ostalim slovenskim prosvetnim društvom, kjer naj bi prav tako spet zaživelo in uspevalo vsestransko ljudsko-prosvetno udejstovanje in tako nadaljevalo tradicijo požrtvovalnega dela najširših plasti našega ljudstva za ohranitev slovenske besede, pesmi in igre na Koroškem.

Dobrla ves

Poledica na cestah je pogosto vzrok prometnih nesreč, kakor lahko često bremo v časopisnih poročilih. Prometna nezgoda se je primerice v nedeljo ponoči tudi šoferju Francu Zundru iz Dobrle vesi, ko je hotel zaviti s tovornim avtomobilom s prikolico z Dobrlaveške ceste na Velikovško cesto. Na gladki cesti je prikolico spodneslo ter je potegnila tovorni avto s ceste, da je zadel v Wrienzevo hišo, podrl plot ob vrtu in šele na vrtu obstal. Na srečo ni bil nihče poškodovan, pač pa je nastala na vozilu znatna škoda.

Kotmara ves

Precejšnjo škodo je utrpela gostilničarka in posestnica Rozalija Sima v Ivovju. V hlevu se je namreč zlomila železna prečnica. Zaradi tega se je zrušil del obočka in padel v hlev, kjer se je nahajalo deset svinj, ena krava in konj. Obočna opeka je zadel konja in tri svinje in je živali tako poškodovala, da so jih morali zaklati.

Razne vesti iz Koroške

V Beljaku je imel poštni uradnik Andrej Strasser izredno srečo ali tako močne kosti, da je ostal nepoškodovan, ko mu je padel na glavo iz drugega nadstropja neke hiše več kot en meter dolg tvrdkin izvsek. Izvsek, ki je bil iz eternita, se je razletel na kosce, glava pa je ostala cela.

V celovski bolnišnici sta minuli teden umrla v enem dnevu dva brata Engelbert in Franc Süßenbacher. Engelbert je bil star 69 let, Franc pa 74. Pravijo, da sta se oba brata v življenju prav lepo razumela, po zanimivem naključju sta tudi skupno umrla ter bila tudi skupno pokopana.

V občini Steuerberg je vrtnarski vajevec Günther Unterdörfler našel v nekem gozdu obešenega ves teden iskanega Edmunda Grascitza, ki je bil osumljen, da je zažgal nekaj objektov v bližini Himmelberga. Grascitz je bil vojni invalid ter se je njegovo duševno stanje vedno bolj slabšalo. Čutil se je preganjanega in izobčenega ter je končno pričel sovražiti vse ljudi. Domnevajo, da se je hotel s požigi kruto maščevati nad soljudmi. Sum, da je bil Grascitz požigalec, potrjuje okoliščina, da so našli pri njem nekaj škatljic vžigalic in steklenico, v kateri je bilo še nekaj petroleja.

V bližini Podgore v grebinjski občini je mehanik Jožef Partej strmoglavil na poledeneli cesti s svojim motornim kolesom. Motociklist sam in njegov brat, ki ga je vozil na spremnem sedežu, sta ostala nepoškodovana, čeprav sta oba padla. Še preden sta se spravila zopet na noge, se je pripeljal s svojim malim motornim kolesom poštni nameščene Anton Mersek iz Pliberka. Kolesar je kolo krepko zavrl, da se ne bi zaletel v katerega izmed onih dveh, ki sta se šele pobirala s ceste. Sam pa je zaradi tega tudi strmoglavil na cesto in odnesel poškodbe, ta krat še neugotovljene stopnje.

Nekaj zanimivosti o raziskovalcih jam

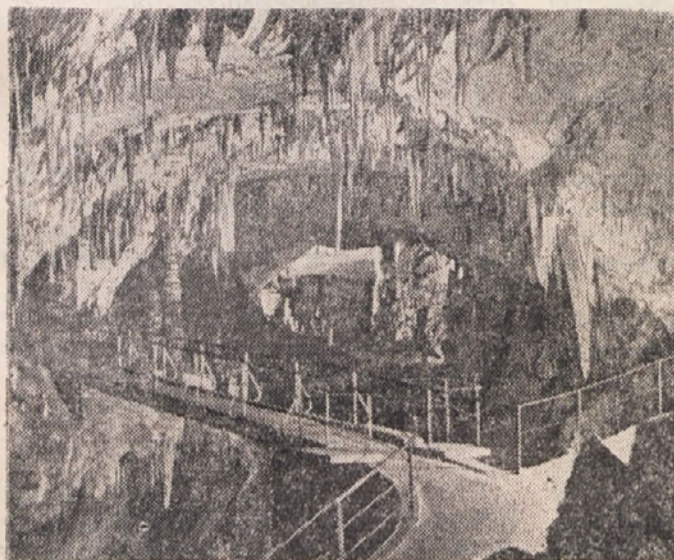
Mnogo smo že čitali o drznih vzponih na najvišje gore sveta. Manj pa je bilo pisanega o raziskovalcih podzemskih jam. Posebno v kraškem svetu je dovolj podzemskih jam. Vsem nam je znana mnogo obiskana Postojnska jama. Toda na Krasi je vse polno jam, ki jih jamarji še raziskujejo. Tako so lansko leto tržaški ja-

Vse te baze so imele svoje stalne posadke, opremljene s hrano, telefoni, sanitetnim materialom in zdravili, plezalnimi vrvmi in pripravami za kisik.

Prav na dno se je prebrilo 5 jamarjev. Dr. Maucci je bil v jami neprekinjeno 47 ur. Glavni oviri sta bili 120 m visoki slap ledeno mrzle vode in silno ozek skalni previs. Zaspanost, ki se je v tej jami še posebno lotevala jamarjev in jim je grozila na vsakem koraku, je onesposobila dva člana ekspedicije popolnoma iznenada, spala sta nepretrgoma dva dni. Ven ju ni bilo mogoče odnesti, ker se sploh nista predramila. To nevarno spečnost, ki se loteva človeka v jamah kljub zaužitim protisredstvom, imenujemo »nagana«. Njena nevarnost je v tem, da se loti človeka v trenutku; če je slučajno na vrvi, so njene posledice gotova smrt. Njeni vzroki naj bi bili v spremenjenih atmosferskih pritiskih, vlagi in naporih, menijo pa, da more biti še

kaj drugega. Tržaški jamarji so prinesli iz jame kakih 50 kg vzorcev vode, blata, kamenin in zemlje.

Čeprav so francoski jamarji že dosegli globino 600 m, so svetovni rekord priznali Tržačanom. Pot v francosko jamo »Tran de Glaz« pri Grenoblu je namreč skoraj položna. Tržačani pa so tudi v tem pogledu premagali ogromne napore ter tako zaslužili svetovno priznanje.

V postojnski jami

marji dosegli 594 m globoko dno jame Spluga med Gradskim jezerom in Verono in s tem tudi svetovni rekord. Skupino 21 raziskovalcev kraških jam je vodil profesor geologije dr. Walter Maucci (po rodu iz Dunaja). Osvajanje Spluge je trajalo vsega skupaj štiri dni. Prve dva dni so jamarji uporabljali za enake priprave kot alpinisti. Uredili so dve bazi v globini 125 m in 265 m, zadnje izhodišče za spuščanje na dno pa v globini 361 m.

Rakete tudi za tovorni promet

Na njujorški skupščini Ameriškega raketnega društva je general Putt iz ameriškega vojaškega letalstva izjavil, da lahko postanejo raketni izstrelki poleg svoje velike vloge učinkovitega vojnega orožja tudi važni gospodarski faktorji v tovarnem prometu na velike razdalje. Po njegovem mnenju so raketni izstrelki našli svoje pravo mesto na področju znanstvenih raziskovanj in tudi njihove trgovske in civilne zmožnosti so zelo velike.

Izjavil je, da je neki avstrijski inženir že leta 1931 uspešno izvedel nekoliko poštnih sporočil s pomočjo rakete, vendar pa pozneje tega niso več pospeševali. General Putt pa smatra, da je popolnoma izvedljivo, da se s pomočjo raket odpošlje ne samo pošta, temveč da bi z njimi opravljali tudi tovorni promet na velike razdalje s kontinenta na kontinent, preko oceanov in to s strahotno brzino ter po zelo nizkih cenah. Inženirjem raketnih

izstrelkov je dejal, da že predvideva dan, ko bodo dirigirani izstrelki zamenjali bombnike in celo same protiletalske baterije.

Molčeči klavir

Neki ameriški tovarnar glasbil je začel izdelovati »molčeče klavirje«. Po tem klavirju učenci lahko po mili volji razbijajo, brenkajo ter preizkušajo svoje »virtuoznosti«, ne da bi pri tem motili svoje sostanovalce. Klavir prepeva neslišno, učenec pa ima med vajo na ušesih slušalke. Tako poslušajo svoje umotvore sam in ne moti ostalih. Povsod pa se najdejo tudi lenuhi, ki bi to iznajdbo izkoristili v svoj prid in namesto da bi varili, bi raje prebirali detektivske romane in zgodbe. Toda tudi za to je tovarnar poskrbel in svoj izum opremil s posebnim števcem, ki šteje udarce tipk. Tako skrbne mamice lahko nadzirajo pridnost svojih muzikaličnih ljubljencev.

Munda. »Prišli ste ravno prav. Ne moremo se namreč zediniti, katero vino naj pijemo. Vi, ki dobro poznate moja vina, boste odločili! Pridite!«

Kapucin se je prilizneno nasmehnil, dvignil težko kuto kakor kmečka žena krilo in se preril med družbo. Munda ga je peljal od soda do soda. Skupno sta čitala letnice in oznake. Ko je Munda poklical Jurja, da bi potegnil vino iz sodov, ki sta jih izbrala, ga je kapucin zadržal, češ da je to opravilo njemu v največji užitek. Natočil si je poln kozarec. Za vsako vino je našel novo pohvalo.

»Jo, joj, prežlahna kapljica,« je govoril in vsak čas obrnil oči v obok. »Sami angelci bi ga pili. Ej, tale, tale! Sam Gospod Kristus ni mogel postreči svatom v Kani Galileji z boljšo kapljico. Srečen trenutek, ki me je prinesel na Vinski vrh v klet našega gospoda Vincenca Munde. Sveti Dizma, moj patron, in sveti Urban, vinski varuh, bodita zahvaljena, da sta me prav danes pripeljala v to rimsko katakombo! Rožni venec bom zmolil vama na čast. Poizkusimo še tegale! Človeška usta še niso pila take medicine! Kaj je bil nektar proti temu vinu! Oj, prejoj, zakaj sem se rodil pod nesrečno zvezdo in sem moral med revne kapucine! Zakaj se nisem rodil vsaj pod tako zvezdo, pod kakršno se je ilovski župnik, ki ima velike gorice in polne kleti.«

Smeh, ki je spremljal njegove besede,

Kje žive najpreprostejši ljudje?

Znanstveni svet je bil vse do nedavnega mnenja, da so prebivalci osrednje Avstralije, Ognjene zemlje in Pigmejci v Centralni Afriki na najnižji stopnji človeške omike in civilizacije. Pred nedavnim pa je prvim belcem uspelo priti do Kubusov v notranjosti otoka Sumatre v Indijskem oceanu. Dežela, kjer prebivajo Kubusi, je nekako toliko kot področje alpskih dežel. Holanci in sosednji Malajci si ne upajo na to ozemlje.

Prvi obiskovalci iz civiliziranega sveta so ugotovili, da prebivajo ti ljudje na svoji zemlji že nekaj tisoč let. Živijo nomad-

sko življenje — se selijo iz kraja v kraj — in si tako iščejo hrano. Jedo: Korenine, sadje, jagode, kače, žabe in bube raznih hroščev. Prenočujejo pač tam, kjer jih dohiti noč. Splezajo na dreve in se zagrnejo z vejevjem ali pa se splazijo v grmovje. Doslej še niso uspeli najti pri njih znakov naprednejše kulture. Vsebinska njihovega dela in življenja je pragozd, saj se prav nič ne zmenijo niti za to, kaj se dogaja na robu džungle. Mrtvega pripadnika svoje- ga rodu pustijo kar tam, kjer ga je doletela smrt. To jasno pričča o skrajni zaostalosti teh človeških bitij, ki so brez vsake kulture in civilizacije.

„Bog“ zahteva obljubljeni

V Indiji, v neki vasi blizu Madrasa, je bog Venkateswara zmagal v tožbi proti nekemu verniku. Ta je namreč obljubil, da bo izročil duhovnikom nekega templja 300 rupij, če bo bog uslišal njegovo prošnjo. Prošnja je bila uslišana, toda vernik ni izročil duhovnikom obljubljenega denarja. Bog se je zato zatekel k človeški pravici. Na sodišču ga je zastopal neki duhovnik. Bog je zmagal, vernik pa je bil obsojen na plačilo 300 rupij in poravnava sodnijskih stroškov.

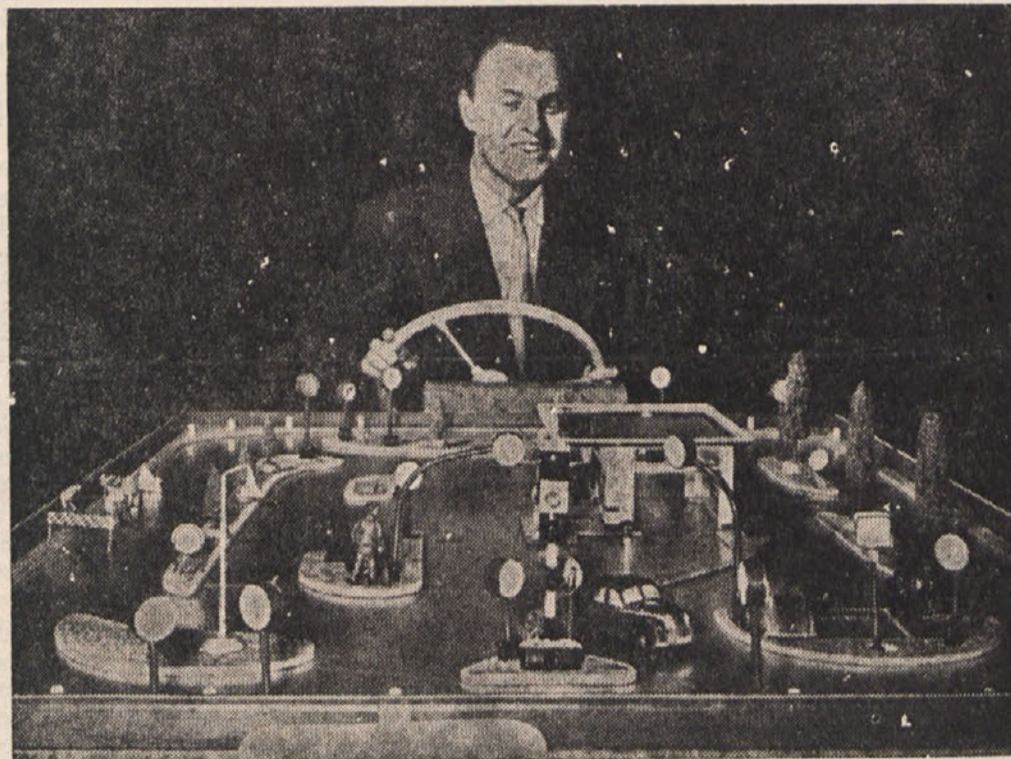
Padalski skok z višine 15 metrov

V tem primeru 15 metrov ne predstavlja velike višine, ampak nasprotno, zelo

majhno. Iz nekega lovskega letala, ki je letelo s hitrostjo 800 km na uro 15 metrov nad zemljo, je namreč skočil pilot-lutka in varno pristal s padalom na zemlji.

Skok s tako majhne višine je omogočil poseben sedež, ki v primeru nesreče izstrelil pilota iz letala. Pomen in popolnost tega izuma postane očita, če pomislimo, da so še v zadnji vojni smatrali skok iz poškodovanega letala z višine pod 300 metrov za smrtno nevarno. Za naprej pravijo, da bodo izdelali sedeže, ki bodo ob priliki nesreče z uspehom in varno izstrelili pilota celo že iz višine 7 in pol metrov.

Šofersko šolo v lastnem stanovanju ...

... si bo sedaj lahko privoščil vsakdo, ki ima dovolj denarja, da si kupi napravo, kakršno prikazuje slika. To miniaturno »šofersko šolo« sta konstruirala in zgradila dva Švicarja. Od pravega šoferskega sedeža s pravim volanom in pravimi vzvodi za pogon avtomobila bodoči šofer lahko vodi mali avto po prometni ploskvi, ki je zgrajena tako, da demonstrira mnogo prometnih težav in zaprek. Vse napake, ki jih učenec napravi, ta »šoferska šola« avtomatično zabeleži in iz njih se da največ naučiti. (AND)

ga je še bolj podžigal. Pogladi si je že nekoliko osivelo brado, ki je bila vsa mokra od vina, in stopil k petemu ali šestemu sodu. Ko si je natočil kozarec, je pogledal proti luči in zavil oči. »O, preblazena devica Marija, ne zameri ubogemu kapucinu, da se tako veseli božjih darov!« Počasi je pil. »Sem že pri kraju? Škoda! Toda ne, tam je še ena vrsta! Zahvaljeni vsi svetniki, tisti, ki ste ga pili, in tudi tisti nespametniki, ki ga niste pili!«

»Hé, pater Dizma, to vrsto ste že poizkusili!« ga je opomnila Koreska. »Odločite se, tudi mi bi že radi pili.«

Kapucin se ni zmedel zaradi pomote. Obrnil se je proti sodom, napravil v zraku nekaj križev in spregovoril kakor obupanec: »Kako naj se odločim, ko so vsa vina tako nebeško dobra! Dajte mi ženo, da mi bo pomagala izbirati! Saj veste, že v raju sta bila dva!«

Razlegel se je še večji krohot. »Kar izberite si jo, gospod pater!«

Pater se je poklonil pred Koresko, na kateri so mu že prej nekajkrat obviselo oči, in ji ponudil roko. »Izbral sem si tole. Ta je kakor Eva! Eva, pojdi z menoj, da si izbereva ambrozijo! Saj veš, tudi jabolko si izbrala ti! Bila je dobra, Adam je presrečen ugriznil vanjo. Kaj je bilo potem, ni važno! Eva, izberi še vino!« Koreska je v smehu pograbila patra pod pazduho. Odgugala sta se proti sodom. Koreska se je ustavila pred tistim, ki je

njej najbolj prijal. Pater je po daljšem govoru dovolil Jurju, da je napolnil kozarec. »Eva, Eva!« je vzkliknil in zavijal oči. Zdaj je pogledal Koresko po bokih, zdaj pritisnil svoje vlažne ustnice na njene oble roke in se spet izgubil v kopo besed. »Oj, Eva, Eva, kako sladko bi bilo grešiti s tabo!«

Družba se je krohotala, Koreska pa je patra še podžigala s smehom in vročimi pogledi.

»Hé, pater, saj še niste pili bratovščine s svojo Evo!« mu je nekdo zaklical.

Pater se je takoj ujel na besede.

»Seveda, najprej bratovščina, najprej poljub! To je začetek greha! Presladka žena, pij bratovščano z revnim kapucinom!«

»Stopita na stopnice, da bomo vsi videli!« je zahteval dr. Zeba.

»Pojdita na sod!« je predlagal Rodovšek.

»Na sod! Na sod!« je ponavljal kapucin in že vlekel Koresko v spodnji konec kleti proti največjemu sodu. »Eva, preljuba Eva, pojdiva tja gori, tam na rajskem vrtu je pripravljen prostor za naju. Tam bova sama, kakor sta bila sama Adam in Eva. Tam naj moje ustnice pijejo najslajšo pijačo tega sveta!«

Nekdo je pristavil lestev, Koreska je bila takoj na sodu, kapucinu pa se je zapletala kuta in noge so se mu vdajale. Moral so mu pomagati na sod. Družba se je zbrala pod njima.

Anton Ingolič:

Žeja

»Hvaljen Jezus, dobri in krščanski ljudje,« je pozdravil, iščoč s pogledom gospodarja in gospodinjo. Ko ju je našel, se je, še vedno stoječ na spodnji stopnici, obrnil proti njima in ju še enkrat spoštljivo pozdravil, nato pa nadaljeval: »Kakor vsako leto, gospod Munda in premilostljiva gospa, sem vas tudi letos obiskal, kajti ni boljših ljudi, kakor sta vidva.«

»Dobro, dobro,« je prekinil Munda njegovo hvalo, »Jur, daj nosaču — kakor vsako leto — polno brento mošta, saj vem, da kapucini pijejo dobro vino tako radi kakor mi. Ali ne?«

»Gospod Munda, vašega ne pijemo nikoli po nemarnem,« je vzkliknil kapucin, majhen možakar, ki mu je bilo videti, da je že ves dan pobiral mošt po sosednjih vrhah. Za konec si je namenoma izbral Mundo. Širok ploščat obraz je imel rdeč, v kretnjah je bil mahedrav in prerad je kazal brezzobno zgornjo čeljust. »Vašega imamo samo za maše,« je vzkliknil, se pobožno ozrl v začrnele oboke in se s pogledom spet vrnil k ljudem. »Gospoda, ali mogoče motim?«

»Nikakor, gospod pater,« je povedal

Pletena moška jopica

Poslužite se naslednjega vzorca jopice, ki je namenjen za močnejše moške.

Za ta model bomo kupile 500 gramov Mele Grün-Geyer-volne štev. 64, ki jo dobite v vseh strokovnih trgovinah. S pletilkami štev. 2 $\frac{1}{2}$ bomo najprej napravile običajni poizkus z zankami, kateri bo pokazal na 5 cm 15 zank.

Najprej se bomo lotile zadnjega dela. Nasnule bomo 130 zank in delale s pletilkami štev. 2 $\frac{1}{2}$ 11 cm visoko v patentnem vzorcu, kakršnega smo že svojčas opisali pri fantovskem pulovru. Dalje bomo delale s pletilkami štev. 3 in dodale v prvi vrsti še 20 zank in jih razdelile po celi vrsti. Od te vrste naprej bomo pletle na eni strani desno, na drugi levo. Ko smo s pletenjem dosegle skupno višino 34 cm,

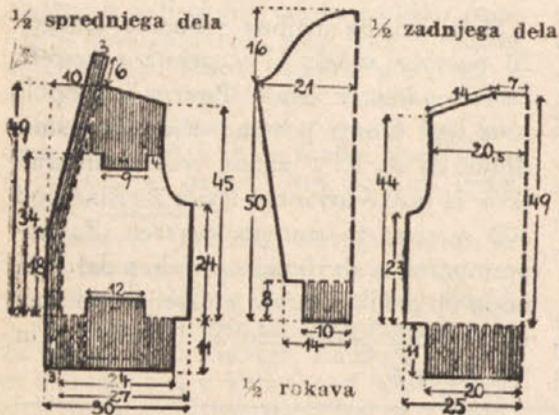
mo v patentu naprej. Pri višini 29 cm pričnemo v sredini z vratnim izrezom. Vsakega 1 $\frac{1}{2}$ cm pletemo prvi dve zanki za 13 patentnimi zankami skupaj. Skupno jih končamo 20. Z rokavnim izrezom

45 cm višine pletemo od rokavnega izreza prvih 12 zank desno, naslednjih 27 končamo in potem pletemo vrsto do konca. Nazajgrede vključimo žepno podlogo, ki smo jo pripravili na pomožni pletilki tako, da smo pletle 29 zank 10 cm visoko v patentnem vzorcu; v peti vrsti v sredini smo napravile gumbnico. Pri vključevanju pletemo spet končne zanke obeh delov skupaj.

Zdaj pletemo v patentnem vzorcu do 56 cm višine, kjer pričnemo z ramo. Končamo 8-krat 5 zank in ostalih 13 zank pletemo še 6 cm naprej. Levi sprednji del pletemo ravno tako kakor desnega. V presledkih 5 cm naredimo na koncu v sredini 5 gumbnic. Prvo naredimo po 1 cm pletenja.

Za rokav nasnujemo 64 zank. S tankimi pletilkami pletemo 8 cm v patentnem vzorcu. Potem vzamemo debelejšie igle in pletemo desno naprej. V prvi vrsti pa dodamo razdeljeno 20 zank. Do višine 50 cm dodajamo na vsaki strani vsaka 2 cm po 1 zanko. Ko imamo približno 126 zank na igli, pričnemo na vsaki strani s končanjem. Najprej končamo 4, 3, 2 in nadalje menjajoč trikrat 1 in četrtič 2 zanki, dokler nimamo samo še 58 zank, potem pa na vsaki strani trikrat 2, dvakrat 3, dvakrat 4 in ostalih 18 zank zaključimo naenkrat.

Ko smo vse te dele končale, pričnemo z izdelavo. Vse dele zlikamo z mokro krpo. Sešijemo vse dele skupaj in všijemo rokava. Izdelamo žepe in gumbnice.

pričnemo z izrezom za rokava. Na obeh straneh zaključimo po vrsti 5, 4, 3, 2 in 1 zanko. Z ostalimi 120 zankami delamo do višine 55 cm, od začetka merjenih. Tukaj pričnemo z rameni in končamo 8-krat po 5 zank, ostanek 40 zank pa končamo naenkrat.

Za desni sprednji del nasnujemo 80 zank in delamo kot pri zadnjiku s pletilkami štev. 2 $\frac{1}{2}$ 11 cm visoko v patentnem vzorcu. Potem pustimo — z desne strani gledano — 24 zank nazaj in pletemo naslednjih 37 zank še 10 vrst v patentnem vzorcu. Nato jih zaključimo. Pri tem napravimo v 5. vrsti eno gumbnico. Na tretji pletilki pripravimo za žepno podlogo ter nasnujemo 39 zank, katere pletemo 9 cm visoko prav tako v patentnem vzorcu. Ta del damo na mesto omenjenih 37 zaključenih zank tako,

pričnemo pri višini 35 cm (od začetka) tako, da končamo po vrsti 5, 4, 3, 2 in 3×1 zanko in pletemo gladko naprej. Pri

Fuksije so ene izmed najskromnejših lončnih cvetic

Izmed cvetic lončnic prištevamo fuksije med najskromnejše, a glede cvetja med najhvaležnejše. Uspevajo v vsaki legi na oknu ali na prostem, na senčnem ali na sončnem kraju. Razmnoževanje je kaj lahko. Spomladi, pa tudi v poletju potaknemo 3 do 5 dolge mlade odganjke v peščenohumozno zemljo in zalivamo zmerno, da je zemlja le vlažna. Primejo se tudi poganjki prejšnjega leta, ki jih dobivamo od starejših rastlin ob morebitnem obrezovanju. Fuksij je mnogo sort, pritličnih in visokih, z enojnimi in polnimi cveti v raznih barvah. Za okras oken in balkonov so fuksije kaj primerne.

Pozimi potrebujejo počitek, zato jih prenesemo v notranjost hiše, kjer pa ne zmrzuje. Ta čas jih zalivamo po malem kakor vse uzimljene cvetlice, le toliko, da se zemlja ne posuši popolnoma. Spomladi jih presadimo v srednje težko zemljo ter po potrebi z ozirom na obliko primerno obrežemo. Na prosto jih prenese, kadar mine nevarnost slane, ker razen nekaj sort, pozebejo že pri malem mrazu.

In pritegnili so še drugi:

»Odškrnite se pipe, odprite se čepi, naj se to vince po grlu pocinglja! Cinglja, cinglja, cinglja, cinglja, naj se to vince po grlu pocinglja!«

Med hrupom se je končno izza soda pokazala kapucinova razmršeni brada.

Tedaj je Mara stopila na stopnice in šepnila Slaparju, naj pride za njo, da ga bo čakala pred stiskalnico. Neopazno je zapustila klet.

V stiskalnici so prešarji sedeli v kotu za razjedeno mizo in kvartali. Mara se je ustavila pri njih. V svetlobi zakajene petrolejke so bili obrazi še bolj blede in izpiti kakor sicer. »Ali ste že dobili večerjo?« jih je vprašala.

»Dobili, gospa. Čakamo na prekapanje.«

»Kaj pa imate v buči,«

»Jabolčnik, gospa.«

Mara je obstala za trenutek. Iz kleti je prihajal bučen krohot in hrup, čeprav so bila vrata zaprta. »Dajte jo sem, bom šla gledat, če je kaj boljšega!« je vzkliknila in naglo odšla po ozkem hodniku v jedilno shrambo. Tam je vzela nekaj butelj najboljšega vina in jih izlila v bučo. Vi-harno se je vrnila.

»Tu imate vina, pijte, da boste močni!

ZDRAVSTVENI KOTIČEK

Kako ravnamo, kadar koga zadene kap?

Po 40. letu, pri ledvično bolnih tudi prej, se v žilah nabira apno. Žile postanejo krhke in rade počijo. Če počijo žila v možganih, pritiska razlita kri na živce, zaradi česar postanejo deli telesa hromi. Debelušni in rdečelični ljudje, ki so vajeni dobre hrane in pijače, so posebno nagnjeni k poapnelosti žil. Zato nalletimo pri njih večkrat na kap, kot pri suhih in na pomanjkanje vajenih. S tem seveda ni rečeno, da kap prve gotovo zadene, slednjih pa ne.

Kap pride iznenada. Hipen telesni ali duševni napor, nenadno razburjenje in kap je tu. Včasih pride tudi brez posebnega povoda.

Od kapi zadeti kaže različen videz. Če je počila majhna žilica in se je razlilo le malo krvi, ostane pri zavesti, le ta ali oni ud postane slab ali celo hrom. Včasih ohromost zadene jezik, potem nerazložno govori, včasih zadene očne mišice, potem škili, včasih lice, takrat se usta potegnejo v eno stran. Pri večjem izlivu krvi je hroma cela stran telesa. Bolnik je navadno nezavesten, hrope in zavija oči. Po urah ali dnevih mine nezavest in pri pravilnem ravnanju se hromost počasi izboljša. Ne vselej. Marsikdaj ostane za vse življenje popolna ali delna hromost. Pri večjih izlivih

krvi mrtvoudni v kratkem času umre, ne da bi se sploh zavedel.

Prva pomoč je v tem, da spravimo bolnika v udobno posteljo z zelo visokim vzglavjem. Na glavo polagamo vrečko z ledom ali mrzle obkladke. Nezavestnemu itak ne smemo, pa tudi zavestnemu ne dajemo hrane, ne pijače. Kličemo zdravnika in se točno ravnamo po njegovih navodilih. Bolnikova nadaljnja usoda je bolj odvisna od naše nege kot od zdravljenja. Nekaj časa od mrtvoudnega ne gre ne blato ne voda. Dajemo mu ricinovega olja ali ga klistiramo, vodo pa mu odzame zdravnik. Pozneje se bolnik dolgo ponemarija. Cistimo ga, menjamo perilo in skrbimo, da ne nastanejo rane od preležanosti! Preprečimo jih s tem, da posteljo večkrat poravnamo, da bolnika obračamo zdaj na desno, zdaj na levo, da mu kožo utrjujemo z žganjem, jo mažemo z borovim vazelinom ali jo posipamo s pudrom, da mu pod pete polagamo mehke svitke. Hrana naj bo taka, da ne bo niti driske niti zapenosti. Pljučnice ga varujemo s tem, da sobo večkrat zračimo in ga nagovarjamo na globoko dihanje. Ko se stanje izboljša, začnemo hrome ude gibati in masirati. Tudi bolnik sam naj jih giblje. Učimo ga hoditi, sprva malo, nato vedno več. Čaka nas torej dolgotrajno a hvaležno delo.

iskati pomirljivih in tolažilnih besed. »Mara, vse se bo še uredilo, da bo prav za oba.«

»Milan, ne maram besed,« ga je Mara zavrnila, »odgovori mi, ali me boš že jutri odpeljal od tod ali ne? Samo na to vprašanje mi odgovori! Vse drugo je prazno besedičenje!«

Slapar se je treznil. Čutil je, da je prišel trenutek, ki se ga je zadnji čas vedno bolj izogibal. Doslej ga je znal vselej odmakniti v nejasno bodočnost, zdaj pa se mu, kakor je spoznaval, ne more več izogniti.

»Samo na to vprašanje odgovori!« je jeknila Mara in stopila tesno k Slaparju. »Druge besede nočem slišati iz tvojih ust.«

Slapar je še vedno molčal. Kako naj se odloči v tej viharini noči, ko so se pripravili na pijančevanje? Naj prav nocoj prevzame nase težko in odgovorno nalogo, kakor je pravda za ločitev, zakon, rod-binsko življenje, morda celo otroci? Naj se zaveže, da bo opravil izpite, odprl svojo pisarno in živel, kakor živi večina advokatov? Saj tega vendar ni zmožen. To ni zanj. Nikoli ni bilo in ne bo.

»Povej, Milan, ali pojdeva že jutri od tod ali ne?« Mara ga je stisnila za roke, da je zajčkal.

Slaparju je bilo, kakor bi se podiral svet pod njim. Kot nikoli prej se je zavedel svoje nemoči. Prevzela ga je želja, da bi sam sebe pohodil in se opljuval.

(Nadaljevanje sledi)

OPOZORILO

Oglejte si in upoštevajte prilogo trvdke Stuller, manufakturna trgovina, Celovec, Alter Platz, v današnji številki našega lista!

da spletemo zadnjo zanko žepa s prvo zanko podloge skupaj in zadnjo od podloge s prvo od žepa. Sedaj preidemo na pletilke štev. 3, dodamo v prvi vrsti 10 zank in jih razdelimo ter pletemo gladko naprej; samo 13 zank na koncu plete-

»Tu sva zdaj sama,« se je oče Dizma spet oglasil, ko je trdno sedel na sodu, »poglej, Eva, daleč pod nama je ostali svet! Nihče ne more do naju, tu je najin raj. O, Eva, Evica moja! Daj, da ti vidim tvoje žareče oči!«

Na sodu sta bolj čepela kakor sedela. Trčila sta in izpila, nato si je bradati oče Dizma obrisal ustnice in se sklonil, da bi objel Koresko, toda ta se je tisti hip umaknila, kapucin je segel v prazno, izgubil ravnotežje in izginil za sodom. Koreska se je spustila po lestvi med goste.

»Joj, joj!« se je oglasilo izza soda. »Ali sem v peklu? Ali me je naš dobri Jezus že tako hitro kaznoval? Pomagajte, pomagajte!«

Družba je bruhnala v nepopisen krohot. Šele čez čas sta dva gosta splezala za sod, da bi rešila ubogega kapucina, ki je čedalje bolj milo ječal. Toda ni bilo lahko priti do njega. Še nekaj jih je moralo priskočiti na pomoč. Medtem ko so ga reševali, je stopil Slapar, ki je dotlej malo govoril, pač pa mnogo pil, na stopnice in zapel z globokim glasom:

»Ko bo pater umrl, ga bomo pokopali pod te vinske gantnarje. Kdor bo mimo tekkel, vsak bo rekel: Ta je en velik pijanec bil.«

Barhantaste obleke . . . šil. 78.—
 Domače halje iz flanele „ 56.—
 Perlon-nogavice Ia . . . „ 17.90
 Rip-garniture iz bombaža „ 12.50

V WARENHAUS

Cene drčijo kot plaz
BRUNNER

CELOVEC
 KLAGENFURT

Platna 80 cm šil. 7.60
 Platna 130 cm „ 13.90
 Blago za rjuhe 150 cm „ 16.90
 Posteljina, rožasta 120cm „ 13.40

SLOVENSKI VEŠTNIK

Stran 8 Celovec, petek, 28. januarja 1955 Štev. 4 (666)

Po aretaciji Sokolovskega: Kancler Raab svari Avstrijce pred vohunstvom

V vladnih in političnih krogih Avstrije je nastalo silno ogorčenje, ko je sovjetsko poveljstvo na Dunaju aretiralo visokega uradnika dunajske občine dr. Sokolovskega, ki mu je avstrijska vlada šele po vojni podelila avstrijsko državljanstvo. Dunajska vlada je vložila proti aretaciji protest, ki ga pa je sovjetski visoki komisar v Avstriji zavrnil, hkrati pa dal zveznemu kanclerju Raabu na vpogled policijski akt iz nacistične dobe, ki Sokolovskega močno obremenjuje. Sovjetsko poveljstvo je Sokolovskega aretiralo zato, ker ga dolže, da je kot sovjetski državljan in vojak leta 1942 dezertiral k Nemcem in zakrivil

vrsto zločinov, po koncu vojne pa kot tolmač dunajske občine deloval proti sovjetski zasedbeni sili. Po vpogledu v omenjeni akt je o zadevi Sokolovskega imel kancler Raab po radiu govor, v katerem je med drugim dejal, da avstrijska vlada vztraja na tem, da bi pri bodočih obtožbah proti avstrijskim državljanom vprašanje krivde proučili skupno z avstrijskimi oblastmi. Hkrati pa je kancler pozval vse avstrijske državljanke, naj se ne spuščajo v kakršne koli akcije ali vohunske afere, naperjene proti eni izmed zasedbenih sil.

Pogojne kazni za Djilasa in Dedijera

Razprava pred beograjskim okrožnim sodiščem proti Djilasu in Dedijeru, ki se je bila začela minuli ponedeljek jutraj in je trajala do okoli polnoči, je bila zaključena z zelo umerjeno obsodbo obtožencev. Djilas je bil obsojen na 18 mesecev zapora pogojno na tri leta, Dedijer pa na 6 mesecev pogojno na dve leti. Kakor se glasi v besedilu obsodbe, bo sodišče smatralo, da obtoženca nista bila obsojena za kaznivo dejanje, če pogojne kazni ne bo treba preklicati, to se pravi, če ne bosta v pogojnem roku treh odnosno dveh let zakrivila še katerega takšnega ali težjega kaznivnega dejanja.

med drugim, da se sodba ne tiče pojmovanja obtožencev, marveč njihove poskusa uporabiti vmešavanje inozemstva kot sredstvo v borbi za določene politične ambicije. »Borba« nadalje ugotavlja, da ustavna ureditev Jugoslavije daje vsem državljanom široke možnosti, da svobodno izražajo svoje mnenje in da se zanj bore. Toda če kdo skuša uresničiti svoje poglede s pomočjo inozemstva, je to kazniva sovražna akcija zoper državo in njeno neodvisnost. Z umerjeno obsodbo je dalo sodišče Djilasu in Dedijeru možnost, da uvidita svoje kaznivo dejanje, s katerim sta prizadejala škodo svoji domovini, ki takih metod ne more trpeti.

RADIO PROGRAM

RADIO CELOVEC

Dnevne oddaje razen ob sobotah in nedeljah: 5.30 Začetek oddaje — 5.50 Kmečka oddaja — 6.00 Glasbeni pozdrav — 7.00 Jutranji koncert — 7.55 Marsikaj zvenečega — 9.00 Pozdrav nate — 10.00 Roman za ženo — 10.10 Medigra — 10.15 Šolska oddaja — 10.45 Mali koncert — 11.00 Šolska oddaja — 11.20 Medigra — 11.25 Šolska oddaja — 11.45 Oddaja za podeželje — 12.02 Pestro namešano — 13.00 Opoldanski koncert — 13.45 Objave — 13.55 Slovenska poročila in objave — 14.25 Specialno za Vas — 15.00 Šolska oddaja — 17.00 Kulturne vesti — 17.30 Popoldanski koncert — 18.00 Radio nasveti — 19.55 Lokalna poročila — 00.05 Nočna oddaja.

Sobota, 29. januar:

9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca (sl.) — 14.00 Dobri nasvet — 14.35 Pozdrav nate — 16.20 Prima izbor — 18.00 Iz parlamenta — 18.30 Za prijatelje zborovske glasbe — 20.15 Tega besedilo... onega glasba...

Nedelja, 30. januar:

7.25 S pesmijo pozdravljamo in voščimo (sl.) — 11.05 Nedeljski feljton — 11.30 Veselje in zabava za vse — 14.30 Otroška oddaja — 15.00 Pozdrav nate — 18.30 Nedeljski šport — 19.20 Lepe melodije — 20.15 Črpalka za življenjsko veselje.

Ponedeljek, 31. januar:

8.45 Za pečko — 14.05 Za našo vas (sl.) — 15.00 Pripovedke iz Avstrije — 16.00 Klavirska glasba — 18.45 Narodne pesmi (sl.) — 19.15 Trikrat kralj — 21.05 Avstrijske žene.

Torek, 1. februar:

10.15 Leto v besedi in pesmi — 14.05 Zdravniški vedež. Oh, ti študentje... (sl.) — 15.45 Pust na Zgornjem Avstrijskem — 18.45 En mesec deželne politike — 19.15 Mednarodno smučarsko prvenstvo — 20.05 „Bagdadski brivec“.

Sreda, 2. februar:

8.45 Iz ženskega sveta — 11.00 Križem po Evropi — 14.05 Kar radi poslušajte (sl.) — 18.45 Mali leksikon (sl.) — 19.15 Mednarodno smučarsko prvenstvo — 21.15 „Pariška pustolovščina“.

Četrtek, 3. februar:

14.05 Igra orkester Bojana Adamiča (sl.) — 16.00 Komorna glasba — 16.30 Veder solist — 18.30 UNESCO govori — 19.15 Ljubiti in ljubljen biti — 20.05 Pri nas doma.

Petek, 4. februar:

8.45 Za gospodinjstvo in domačijo — 14.05 Trdi orehi — uganke za mladino (sl.) — 16.00 Ura pesmi — 17.25 En teden deželne politike — 18.45 K'k je bou, pa k'k je še kej (sl.) — 20.15 Slušna igra.

RADIO LJUBLJANA

Dnevne oddaje razen ob nedeljah: 5.00 Dobro jutro, dragi poslušalci — 6.30 Pregled tiska — 7.10 Jutranji orkestralni spored — 7.30 Gospodinjstvijski nasveti — 7.40 Zabavna glasba — 11.00 Radijski koledar — 12.00 Kmetijski nasveti ali kmetijska univerza — 12.45 Zabavna glasba — 13.10 Opoldanski koncert — 14.10 Melodije za razvedrilo — 15.15 Lahka glasba — 16.10 Utrinki iz literature — 16.30 Zeleli ste — poslušajte! — 19.00 Radijski dnevnik — 23.00 Oddaja za tujino.

Sobota, 29. januar:

6.35 Poskočni napevi — 11.15 Pisan drobiž za pionirje — 12.10 Slovenske narodne — 13.00 Naser in Egipt — 15.40 Slovenska narodna glasba — 18.15 Pesmi za naše male — 20.00 Pisan sobotni večer.

Nedelja, 30. januar:

8.00 Obisk v finski sauni — 9.00 Žogica — nogica (lutkovna igra) — 12.10 Slovenske narodne pesmi — 13.00 Pol ure za našo vas — 15.30 Po naši lepi deželi — 20.15 Večerni operni koncert — 21.15 V svetu ritmov in melodij.

Ponedeljek, 31. januar:

11.45 Zborovske skladbe — 14.00 Glasbeni leksikon — 17.10 V svetu opernih melodij — 18.15 Južnoameriški ritmi — 18.30 Zdravstveni nasveti — 20.00 Poslanstvo miru in sožitja.

Torek, 1. februar:

6.35 Slovenske narodne pesmi — 11.15 Cicibanom — dober dan — 13.00 Zanimivosti iz znanosti in tehnike — 14.00 Za mlade pevce in godce — 15.45 Slovenske narodne pesmi — 18.10 Pesmi Zorka Prelovca — 18.30 Športni tednik — 20.30 Skoro neverjeten dogodek.

Sreda, 2. februar:

6.35 Slovenske narodne pojo Tri Polonce — 12.15 V valčkovem ritmu — 13.15 V pesmi in plesu po Jugoslaviji — 17.10 Solisti pred mikrofonom — 19.45 Opera: Aida.

Četrtek, 3. februar:

6.35 Hrvatske in dalmatinske narodne pesmi — 12.10 Godba na pihala — 18.00 Kdo gospodari v osrednji Ameriki — 18.30 Modni kotiček — 20.15 „Četrtek večer“ domačih pesmi in poskočnih napevov — 21.30 Popularne orkestralne skladbe.

Petek, 4. februar:

6.35 Slovenske narodne in umetne pesmi — 12.00 O jalovosti pri govedih — 13.00 Na straži — 14.00 Za pionirje — 15.45 Iz znanih baletov — 18.00 Družinski pogovori — 18.10 Slovenske umetne pesmi — 20.00 Tedenski zunanji politični pregled — 21.00 O morju in pomorsčakah.

Močnejša udeležba iz sosednih držav na koroškem velesejmu

Prezident koroškega velesejma mestni svetnik Novak in direktor Gutschmar sta nedavno obiskala trgovinske zbornice v Ljubljani, Trstu in v Vidmu. Pri vseh teh zbornicah sta dosegla zagotovila za močnejšo udeležbo razstavljalcev za letošnji koroški velesejem, ki bo od 11. do 21. avgusta 1955.

vila, da je pripravljena na podlagi uspešnega razvoja koroškega velesejma pojačati razstavo iz njenega področja. Razen tega bo stopila v stik z ostalimi zgornjeitalijanskimi trgovinskimi zbornicami, da bodo organizirale skupno udeležbo italijanskih tvrdk na letošnjem koroškem velesejmu.

Poleg Slovenije bo letos prvič zastopala na velesejmu tudi Hrvatska. Razpravljali so tudi o zgraditvi lastnega jugoslovanskega paviljona v Celovcu ter so sklenili uspešnejši kompenzacijski sporazum.

Nadaljnji razgovori o teh zadevah bodo v kratkem sledili v Celovcu.

V svojem lastnem velesejskem paviljonu v obsegu 500 kvadratnih metrov bo razstavljala tržaška industrija, plovba, družba tržaškega pristanišča in druga gošpodarska podjetja.

Aprila volitve v koroško trgovinsko zbornico

Letos poleti poteče funkcijska doba organov koroške trgovinske zbornice. Nove volitve v zbornico so razpisane za 24. in 25. april letošnjega leta.

Revija mode na dunajskem pomladanskem velesejmu

Pod geslom »pomlad in poletje na prečki« bodo v okviru dunajskega pomladanskega velesejma, ki bo od 13. do 20. marca 1955, dnevno predstave modne revije. Vodilne dunajske tvrdke bodo svoje izdelke, kakor perilo, obleke, krzno itd. prikazovale s prvovrstnimi manekini. Tu in inozemski obiskovalci velesejma bodo imeli priložnost, da lahko znova vidijo kvaliteto in eleganco ter se prepričajo o svetovnem slovesu dunajske mode.

no bo tudi za ugodno razpoloženje pri modnih predstavah. Muzikalni kotiček in odrska razsvetljava bosta tako uglasena med seboj, da bo prostor za modne prestave tvoril neko enoto.

Prikaz modne revije bo v novozgrajenem paviljonu za modo v Staatsratshofu velesejske palače. Umetniško in tehniško opremljen prostor s štiristo sedeži bo odgovarjal svojemu namenu. Preskrblje-

Prvi avstrijski zračni taksi

Med Münchenom in gradom Itter pri Kitzbühlju na Tirolskem bodo spomladi uredili službo potniškega prometa s helikopterjem. Vožnja z zračnim taksijem bo stala prav toliko, kakor vožnja z vlakom drugega razreda. Helikopter bo lahko prevažal 10 do 15 potnikov s prtljago. Za pristajališče so izbrali nek pašnik v bližini gradu Itter.

Večina Avstrijcev kadi najcenejše cigarete

Lani, zlasti v prvi polovici leta, je v Avstriji potrošnja cigaret nazadovala za 6 odstotkov. Nazadovanje pripisujejo podražitvi takoimenovanih Regie-cigaret. Kadilci kupujejo največ sorte »Austria 3«, »Austria C« in »Donau«, torej najcenejše in seve tudi najslabše sorte. 75% vse potrošnje cigaret odpade na te tri vrste. Ni verjetno, da bi si večina kadilcev ne želela privoščiti dražjih in boljših cigaret. Bolj verjetno je, da je večina kadilcev zaradi visokih življenjskih stroškov prisiljena segati po najcenejši robi.

Na gradu Itter so bili med vojno zaprti številni znani politiki, med temi Daladier, Blum, Lebrun, general Waigand, poslanik Francois-Poncet in bivši italijanski ministrski predsednik Nitti. Koncem maja bodo v prostorih bivših zaporov odprli »Grajski hotel Itter«.

Ogromna škoda zaradi poplav v Franciji

Vremenske katastrofe, ki so povzročile v minulem tednu veliko škodo zlasti v deželah zapadne Evrope, so najhujše prizadele Francijo. Iz pregleda, ki ga je dal o posledicah poplav francoski notranji minister, je razvidno, da je bilo v Franciji poplavljenih skupno 214.000 ha zemlje. 51.170 oseb je moralo zapustiti svoja stanovanja, voda je zalila 43.221 hiš, 1.347 tovarn so morali zapreti, 84.380 delavcev pa je ostalo brez dela.

Aktivni in upokojeni uslužbenci zveznih železnic

Od leta 1924 je naraslo stanje upokojencev pri avstrijskih zveznih železnicah od 52.252 na 88.901. Upokojenih železniških uslužbencev je sedaj torej okoli 90.000 in tem nasproti samo okoli 60.000 pokojninsko upravičenih aktivnih železničarjev. To pomeni, da pride na vsakega aktivnega železničarja po eden in pol prejemnika pokojnine. Za primerno razmerje med sredstvi za pokojnine in stroški za aktivno osebje bi morala biti razlika takšna, da bi bili trije upokojenci nasproti štirim aktivnim.

Obiščite na novo otvoreno **restavratorijo v Domu Glasbe**

Prvovrstna kosila in večerje ob najnižjih cenah!

Za pustni čas girlande, novotne lampijončke maske, zabavne predmete v veliki izbiri pri **Grüner** Celovec — Klagenfurt Burggasse

IŠČEMO sposobnega samostojnega obratovodjo za večjo žago. Ponudbe na upravo lista.

Inventurna razprodaja Po neverjetno nizkih cenah Vam nudimo vse vrste oblačil in perila **Stoff-Schwemme Batelitsch & Kassig** Celovec - Klagenfurt, Benediktinerplatz 5

Oselilo nas bo,
 če Vas bomo tudi letos spet lahko pozdravili na domačem „**Volkskeller**“ — plesu
 v sredo, 2. februarja v CELOVCU